

Грицишин А. В.,

к.е.н.,

Грицишин А. А.,

аспірант кафедри обліку і оподаткування,

Західноукраїнський національний університет

Науковий керівник – к.е.н., доцент Починок Н.В.

ІННОВАЦІЇ У ФІНАНСОВОМУ ОБЛІКУ СМАРТ МІСТА: ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА ПРОЗОРОСТІ

Облікові операції в умовах смарт міста відіграють ключову роль у забезпеченні ефективного управління міськими ресурсами, інфраструктурою, послугами та розвитком для надання послуг громадянам. Смарт-міста орієнтовані на ефективне використання ресурсів і мінімізацію витрат за допомогою цифрових інструментів та аналізу даних. Розглянемо основні аспекти:

1. Облік міського бюджету: використання автоматизованих систем для прогнозування доходів і витрат міста на основі реальних даних. Це допомагає запобігти перевищенню витрат і вчасно коригувати бюджетні статті; автоматизація фінансових процесів дозволяє громадськості отримувати доступ до даних про бюджет міста, що сприяє прозорості управління і запобігає корупції.

2. Податки і збори: автоматизований облік податків дозволяють міській владі швидко обробляти податкові платежі від громадян і підприємств, аналізувати надходження та виявляти боржників; завдяки електронним платежам, смарт технологіям громадяни можуть оплачувати податки та збори через онлайн-платформи, що спрощує процес і підвищує ефективність обліку; автоматичне нарахування пільг в смарт системах відстежують право громадян на пільги та знижки, автоматизуючи нарахування і виплати.

3. Облік комунальних платежів: смарт-лічильники використовуються для обліку споживання води, електроенергії, газу та тепла в реальному часі. Дані з лічильників автоматично передаються в централізовану систему, що дозволяє точно розраховувати платежі і контролювати заборгованість, а громадянам отримувати їх через електронні системи на основі фактичного споживання ресурсів, що зменшує ймовірність помилок і прискорює процес оплати.

4. Фінансування інфраструктурних проєктів: автоматизовані системи дозволяють ефективно керувати інвестиціями в міську інфраструктуру, контролювати фінансування проєктів та оцінювати їхній економічний вплив; через громадські облікові платформи мешканці можуть брати участь у прийнятті рішень щодо пріоритетних напрямків інвестування міських коштів, що підвищує прозорість і демократичність процесу.

5. Управління боргами і запозиченнями: смарт системи дозволяють вести детальний облік міських запозичень, контролювати умови погашення кредитів і стежити за процентними ставками, що допомагає місту уникати фінансових ризиків; збір податків, доходів від інфраструктури та інші джерела фінансування контролюються для забезпечення можливості вчасного погашення боргових зобов'язань.

6. Державні закупівлі та тендери: смарт міста використовують цифрові платформи для проведення прозорих тендерів на закупівлю товарів та послуг. Це дозволяє оптимізувати процеси закупівель, запобігати корупції та забезпечити справедливую конкуренцію серед постачальників, а також контролювати виконання контрактів з підрядниками та постачальниками, вести облік виплат та стану виконання зобов'язань.

7. Інтелектуальні системи прогнозування доходів надають змогу для прогнозування подальших податкових надходжень та моніторингу ринкових умов (використання великих даних та штучного інтелекту для аналізу економічної активності, тенденцій на ринку та інших факторів, що впливають на доходи міста).

8. Монетизація даних: міста можуть надавати доступ до анонімізованих даних про транспортні потоки, споживання енергії, стан екології тощо приватним компаніям для аналітики або комерційних проєктів, що створює додаткові джерела доходів; розробка платних сервісів на основі міських даних (сервіси з доданою вартістю)

9. Електронні платформи для оплати послуг: єдині платіжні системи; криптовалюти та блокчейн.

10. Краудфандинг і публічно-приватне партнерство: смарт міста можуть використовувати платформи для краудфандингу та публічно-приватного партнерства

Фінансові облікові операції в смарт місті зосереджені на автоматизації, прозорості та оптимізації використання коштів. Завдяки інтеграції технологій, таких як штучний інтелект, блокчейн і великі дані, міста можуть ефективніше керувати фінансами, залучати інвестиції та забезпечувати сталий розвиток інфраструктури й послуг. Облікові процеси є важливою складовою функціонування смарт міста, оскільки вони дозволяють інтегрувати різні дані для прийняття кращих рішень та підвищення якості життя мешканців.

Література

1. Махначова Н.М.. Інноваційний розвиток території на основі смарт-критеріїв. Публічне управління та адміністрування в Україні. 2021. №11. С. 148-152.

2. <https://razumkov.org.ua/uploads/other/2021-SMART-%D0%A1YTI-SITE.pdf>